

Szerencse a háztetőn

Megújul az ősi mesterség — Műszerrel dolgoznak a kémények doktorai

Sebesen siklik a *csimperling*, a vasgolyóbisra kötött körkefe a kémény belsejében — öt emelet magasságban, minden biztosító öv nélkül, 30 centiméter széles deszkapallón egyensúlyozunk *Csepke Gyulával*, a Fővárosi Kéményseprő Vállalat zuglói kirendeltségének vezetőjével. Akrobatikus ügyességgel mutatja be szakmája mesterfogásait, igaz, volt honnan tanulnia — az úkapja is kéményseprő volt. Megérintem — szokás szerint — ruhája ujján a rézgombot: *valóban szerencsét hoz, minden baj nélkül földet érünk.*

Egymillió...

Budapest lakóházainak kerekben *egymillió* kéménye közül jelenleg már 150 ezer gáz-, 140 ezer pedig olajfűtésű — optimális körülmények között kevésbé kormozó — kémény. Örvedetes ez a környezetvédelem szempontjából, de paradox módon, pánikhangulatot keltett az évszázadok óta a levegő tisztaságát is őrző kéményseprők körében. *Kihal-e az ősi mesterség, vagy megújul, átalakul a kor követelményeinek megfelelően?* — ez volt a fő témája a három évvel ezelőtt megrendezett első országos szakmai találkozóknak is, de a napokban befejeződött újabb tanácskozáson már a megoldás sokféle módján vitakoztak.

Erdemes dióhéjban megismerkedni a furcsa szakma történetével. A középkori nagy városok megelőzésére, elsőként az olasz városállamokban láttak hozzá szervezeten a kéménytisztításhoz. (Innen — a tüzelhárításból — ered szerencsét hozó hírük is...) A céhekben apáról fiúra szálltak a mesterség titkai. Magyarországon először német és olasz vándorlegények kotorták, tisztították a kéményeket. Letelepítésükről, s egyedül a patikusmesterséggel vetélkedő kiváltságaikról *Mária Terézia* gondoskodott. Azóta járják az országot, vállukon cipelve mesteriségük címerét: *a létrát, a vasgolyót, s a körkefét* a szarvasbőr könyök- és térdvédővel kombinált fekete posztóruhás, hófehér szájjvédős, különleges mászópapucsos felszerelt kéményseprők. Derekukon a számozott bőrvö a látható bizonyosság: *a kéményseprés bizalmi munkakör...*

Ezerliteres gázmelegítőt vásárolt a mi nap a Műanyagipari Kutató Intézet. *Duljanszky Mihály* kéményseprő vizsgálja,

beállítjuk az olaj- és gázégőket, hiszen az előírások szerint kéthónaponként egyébként is végig kellene járnunk a vonalszakaszt. Szó van arról is, hogy idővel mi

Műszeres kéményvizsgálat

(Váhl Ottó felvétele)

látjuk el a kályhák karbantartását, javítását is.

Erdekesen módosult a kéményseprők *gyári* munkája is: a füstcsatornák, kazánok, pékkemencék tisztításához műszerek

sort használják már. Együttműködnek például a Gázművekkel, egy-egy konvektor felszerelését alapos műszeres vizsgálat előzi meg.

— A legszebb feladat az lesz, ha a füstszűrő berendezések karbantartásába, ellenőrzésébe is bekapcsolódhatunk — mondja *Matos Attila* főmérnök —, de ehhez az kellene, hogy végre *valóban rendeltileg kötelezzék a levegőt szennyező gyárakat a védőberendezések felszerelésére.*

A nyáron megjelent kormányhatározat alapján a szolgáltató vállalatoknál — a Fővárosi Kéményseprő Vállalatnál is — újfajta szabályozás érvényesül, s ez az eddiginél *gyorsabbá* teheti a fejlődést.

Laboratórium, tanfolyam

— Így előreláthatólag valamennyi kerületi kirendeltségünket elláthatjuk a szükséges műszerekkel — folytatja a főmérnök. — Az eddigieket a fővárosi tanács és az OMFH segítségével vásároltuk. Tanácsai pénzzel épül Zuglóban központi telepünk, laboratóriummal, munkásszállással, hiszen 230 szakképzett kéményseprőnk többsége vidéki. Az új telep módot ad *továbbképző tanfolyamok* szervezésére, bővítésére is.

Igy válnak a szerencsét hozó kéményseprők — nem kevésbé szerencsés embe-
rekké: tüzeléstechnikai szakértőkké.

Bossányi Katalin

Kéményseprés hagyományos módon

alkalmas-e erre a célra az intézet kéménye. De nem a magasban, hanem a pincében a kémény aajtájánál dolgozik, kezében kefe helyett *bonyolult mérőműszer*. Vékony csövet vezet a nyíláshoz, s a *berendezés mutatója kileng*. Bólint, s feljegyzi noteszébe: *felszerelhetik a gázmelegítőt.*

— Bár munkám 80 százalékát még a hagyományos kéményseprés tölti ki, egyre több műszeres vizsgálatot és szakvéleményt kérnek tőlünk. Könnyebb, érdekesebb feladat ez, mint vasárnaponként, vagy éjszakánként, ha már leállt a gyár, 30 méteres kéményekbe bújni, hóbanfagyban, veszélyességi pótlék nélkül tetőn mászkálni.

Ha rendelet is lenne

— *Mi a feladata a modern kéményseprőknek — romantika nélkül?*

— Egyszerre kell értenie az építészethez, a statikához, a gépészethez, a tüzeléstechnikához... Nemcsak seperjük, égetjük a kéményeket, de a fűtőberendezések jó működéséről is gondoskodunk. Szaktanácsadást adunk a tulajdonosoknak, s